

Nora Khalil

FC ALBY STARS

Första matchen

Lärarstöd av Pär Sahlin

NATUR &
KULTUR

Lärarstöd till **Första matchen**

Av Pär Sahlin

Det här är en lärarhandledning till boken *Första matchen* av författaren Nora Khalil, utgiven av bokförlaget Natur & Kultur. Illustrationerna är gjorda av Lisa Medin. Boken är den första delen i serien *FC Alby Stars*. I lärarhandledningen finns tankar, idéer och förslag på hur du kan arbeta med boken tillsammans med dina elever.

Om boken

Ilyas, Hamid, Kevin och de andra i FC Alby Stars har äntligen ett lag och en tränare! Men snart uppstår utmaningar, som att de är för få i laget och saknar avbytare vid match och att de drömmer om Gothia Cup, men saknar pengar att resa dit. Det saknas inte utmaningar utanför planen heller, som jobbiga klasskompisen Jakob, stränga läraren Sumaya och störiga småsyskon.

Samtala om läsningen

Att låta eleverna samtala om boken före, under och efter läsningen fungerar som ett stöd för dem att förstå och leva sig in i det de läser. Samtalen kan röra allt från handlingen, karaktärerna och miljöerna till språket och berättartekniska drag. I samtalen får eleverna möjlighet att reflektera och fördjupa sina tankar och känslor som läsningen väcker. I boken finns flera teman att arbeta med, exempelvis idrott, laganda, ledarskap, vänskap, ekonomi och föräldraskap.

Använd dig gärna av samtalsmodeller som uppmuntrar eleverna att våga prata och delge sina tankar, till exempel EPA-modellen där eleverna först funderar Enskilt, sedan i Par för att därefter diskutera gemensamt med Alla.

Före läsningen

Här nedan följer förslag på uppgifter att göra före läsningen.

Titta på omslaget

Låt eleverna titta på omslaget och läsa baksidestexten.

1. Vad heter författaren som har skrivit boken? Vem har gjort illustrationerna till boken?
2. Vad tror du att titeln *Första matchen* syftar på?
3. Vad föreställer omslaget? Vilka tror du att personerna på omslaget är?
4. Vad får du veta om boken i baksidestexten?
5. Vad tror du kommer att hända i boken?

Under läsningen

Här nedan följer förslag på uppgifter och frågor att arbeta med under läsningen. Samtala gemensamt eller låt eleverna besvara uppgifterna och frågorna på egen hand.

Kapitel 1- 5, s. 3 – 19

Arbeta med uppgifterna och frågorna som hör till kapitlen.

1. Ilyas är bokens berättare. Berätta minst fyra saker som du får veta om honom i bokens fem inledande kapitel.
2. Vad är det bästa med att bo högst upp på Albyvägen, enligt Ilyas?
3. Ilyas klass får en ny lärare, Sumaya.
  - a. Hur ska en bra lärare vara, enligt Ilyas? Håller du med/inte med?
  - b. Hur tycker du att Sumaya verkar vara som lärare?
4. Vad menar Ilyas när han tror att den nya eleven säkert kommer vara ”plugghästarnas president”?
5. Varför blir Ilyas uttagen till FC Alby Stars, trots att provträningen inte gick så bra?
6. Vem är Jakob och varför gillar inte Ilyas honom?
7. Vad tror du kommer att hända längre fram i boken?

Ta reda på

8. Vem är Lamine Yamal som Ilyas nämner flera gånger?
9. Vad är Gothia Cup för något?

Kapitel 6 – 10, s. 20 – 41

Arbeta med uppgifterna och frågorna som hör till kapitlen.

1. Vad menar Ilyas när han säger att Zaki är som en storebror för laget? Ge exempel från texten.
2. Varför blir Ilyas och hans vänner besvikna när de får se sina nya matchställ?

3. Vad menar Ilyas när han säger till sin lärare Sumaya att ”Jag kommer bli så smart att du kommer tro att Einstein var min pappa.”?
4. Ilyas klass får en straff mot den andra femman när de spelar fotboll på rasten.
  - a. Vad är det viktigaste när man ska slå en straff, enligt Zaki?
  - b. Hur visar Kevin att han har lyssnat på Zaki?
5. På grund av Hamids skada är de en person för lite i laget inför första matchen i Superserien.
  - a. Hur löser Zaki situationen?
  - b. Vad tycker Ilyas om Zakis lösning?
  - c. Hur hade du känt om du hade varit i samma situation som Ilyas?
6. Jakob säger under matchen att Ilyas är skyldig honom en tjänst. Vad tror du Jakob menar med det?

Ta reda på

7. Vad är offside och vad innebär regeln?

Kapitel 11 – 15, s. 42 – 62

Arbeta med uppgifterna och frågorna som hör till kapitlen.

1. Jakob anser att Ilyas är skyldig honom en tjänst.
  - a. Vad är det för tjänst som Jakob vill ha av Ilyas?
  - b. Tycker du att Jakob har rätt att göra som han gör mot Ilyas? Motivera ditt svar.
2. FC Alby Stars förlorar stort mot Stjärnskott IF.
  - a. Hur reagerar spelarna i laget på förlusten?
  - b. Vad tycker du om spelarnas reaktion på förlusten?
  - c. På vilket sätt reagerar Ilyas annorlunda än de andra i laget?
3. Vilka tre saker utmärker ett fotbollsproffs, enligt Zaki?
4. Beskriv Ilyas nya klasskamrat, Liyana med tre ord.
5. ”Jag vässar min penna tills den blir lika vass som mina frisparkar”, säger Ilyas. Vad menar han med det?
6. Zaki säger att han har en hemlig plan hur han ska få tillbaka spelarna till laget.

- a. Vad tror du att Zakis plan innebär?
- b. Vad hade du gjort om du hade varit Zaki och alla dina spelare sa att de skulle sluta i ditt lag?

Kapitel 16 – 20, s. 63 – 81

Arbeta med uppgifterna och frågorna som hör till kapitlen.

1. Hur har Zaki råd att betala för alla sakerna i den nya träningslokalen?
2. Sumaya låter eleverna svara på frågan ”Har alla samma förutsättningar att lyckas”?
  - a. På vilket sätt är ”orättvist” en anledning till att inte alla har samma förutsättningar? Förklara med hjälp av texten.
  - b. Vilka förutsättningar nämner Ilyas i sin text som anledningar till att han kommer/inte kommer att lyckas?
  - c. Vilka andra förutsättningar tror du kan ha betydelse för om Ilyas kommer att lyckas eller inte?
3. Hur lyckas Zaki övertala spelarna att komma tillbaka till laget?
4. Beskriv några av de saker som finns på Superstars Academy.
5. Vad är det för skillnad på Superserien och ST-cupen?
6. Zaki berättar att en ”tung spelare” vill börja spela i FC Alby Stars, men Zaki vill att det ska vara en överraskning. Vem tror du att den nya spelaren är?

Kapitel 21 – 25 s. 82 – 103

Arbeta med uppgifterna och frågorna som hör till kapitlen.

1. En ny spelare börjar i FC Alby Stars.
  - a. Vem är den nya spelaren?
  - b. Hur reagerar Ílyas och de andra i laget på den nya spelaren?
  - c. Vad är det för vad som Hamid förlorar mot den nya spelaren?
2. På rasten i skolan spelar klass 5A och 5B fotboll mot varandra.
  - a. Vad är det för regel som Jakob har bestämt ska gälla på fotbollsplanen?

- b.** Vad är det för ”deal” som Liyana och Jakob gör upp på fotbollsplanen?
  - c.** Vad menar Liyana när hon säger till klasskamraterna att de måste ”jobba som ett lag för att vinna”?
  - d.** På vilket sätt betar sig Liyana annorlunda mot Jakob än vad Ilyas och de andra brukar göra?
  - e.** Hur betar sig Jakob när han blir stressad och inte är lika självsäker längre?
  - f.** Hur slutar matchen?
- 3.** FC Alby Stars spelar en ny match i Superserien.
- a.** Hur visar det sig i början av matchen att Liyana är ”underskattad” av motståndarna?
  - b.** Varför tror du att Liyana är van att bli underskattad?
  - c.** Varför vill inte Ilyas berätta för Zaki att hans fotbollsskor är för små?
  - d.** Hur slutar matchen?
- 4.** Ilyas och Liyana tittar på Den stora fotbollskanalen som har följt Jakobs lag Stjärnskott när de spelade i Spanien.
- a.** Hur förstår de att Jakob har ljugit om sin insats i laget?
  - b.** Varför tror du att Jakob har ljugit?
- 5.** Liyana har förstått att Ilyas behöver nya fotbollsskor.
- a.** Vad menar Liyana när hon säger till Ilyas att ”livet är orättvist, men man behöver inte göra det värre i onödan”?
  - b.** Varför vill Liyana att Ilyas ska sortera ut sina kläder och leksaker?
  - c.** Vad tycker du om Liyanas sätt att försöka hjälpa Ilyas?
  - d.** Vad hade du gjort om du hade haft en vän som var i samma situation som Ilyas är i?

Kapitel 26 – 30, s. 104 – 126

Arbeta med uppgifterna och frågorna som hör till kapitlen.

1. På vilket sätt är Liyana en mycket bättre försäljare på loppisen än vad Ilyas är?
2. Ilyas och hans vänner åker till Bosön för att titta på Stjärnskott IF:s sista match innan vinteruppehållet.
  - a. Varför är Hamid glad över att han inte provspelade för Stjärnskott IF?
  - b. På vilket sätt är Zaki annorlunda som tränare jämfört med Stjärnskott IF:s tränare?
  - c. Hur betar sig Jakobs pappa under matchen?
  - d. Hur tycker du att föräldrar och tränare ska vara under en match?
  - e. Vad tror du Liyana menar när hon säger att det är något med Jakob och hans lag som inte stämmer?
3. På vilket sätt lyckas Ilyas göra en drömvärkning när han och hans lillebror Fares spelar fotboll med varandra?
4. Hur menar Liyana att de ska spela för att vinna mot Stjärnskott IF i futsalmatchen?
5. Hur reagerar Ilyas och Hamid när de får höra att laget kanske ska åka till Gothia Cup?

Ta reda på

6. Vad är futsal?
7. På vilket sätt skiljer sig futsal från ”vanlig” fotboll? Ge minst tre exempel.

Kapitel 31 – 35, s. 127 – 146

Arbeta med uppgifterna och frågorna som hör till kapitlen.

1. Att åka på Gothia Cup kommer att kosta pengar.
  - a. Hur tänker Ilyas att de ska tjäna ihop pengarna som krävs för att vara med i turneringen?

- b.** "Ibland älskar jag mina hjärnceller", säger Ilyas när han har kommit på sin idé hur de ska tjäna pengar. Vad menar han med den kommentaren?
  - c.** På vilket sätt blir Ilyas idé både en succé och en katastrof?
- 2.** FC Alby Stars spelar sin första futsalmatch.
  - a.** Hur reagerar Ilyas på att hans mamma och lillebror sitter i publiken?
  - b.** Varför tror du att han reagerar så?
  - c.** Hur känner sig Ilyas när han tappar bollen i det egna straffområdet?
  - d.** Varför tror du att Zaki byter ut Ilyas efter bråket med Jakob?
  - e.** Hur lyckas Ilyas avgöra matchen?
- 3.** Hur firar laget segern över Stjärnskott IF?

Efter läsningen

Efter läsningen passar det att ha ett avslutande boksamtal. Här nedan finns också förslag på kreativa övningar att göra i anslutning till boken.

Boksamtal

Samtala utifrån nedanstående frågor.

1. Hur tror du att det kommer att gå för Ilyas och FC Alby Stars i framtiden?
2. På vilket sätt är titeln Första matchen passande för bokens handling? Om du fick välja en annan titel, vilken skulle du då välja? Varför?
3. Vilken person skulle du helst vilja vara i berättelsen? Berätta varför.
4. Vilken person i berättelsen tyckte du mest/minst om? Berätta varför.
5. Vilka händelser i boken känner du igen dig i? Ge exempel.
6. I ett fotbollslag är det viktigt att skapa en vi-känsla och att alla känner att de får vara med. På vilket sätt tycker du att Zaki som tränare lyckas bra med det?
7. Ilyas drömmer om att bli fotbollsproffs när han blir äldre. Han vet att han måste träna hårt för att nå den drömmen. Vilka drömmar har du om framtiden? Vad tror du krävs av dig för att nå dina drömmar? Vilken hjälp behöver du av andra för nå dit?
8. På vilka sätt påminner boken om andra böcker, filmer, spel som du har läst eller sett? Berätta om likheter och skillnader.

Kreativa uppgifter

Under och efter läsningen passar det att göra olika kreativa uppgifter som kan kopplas till boken. Här nedan finns förslag på sådana uppgifter.

Ur någon annans perspektiv

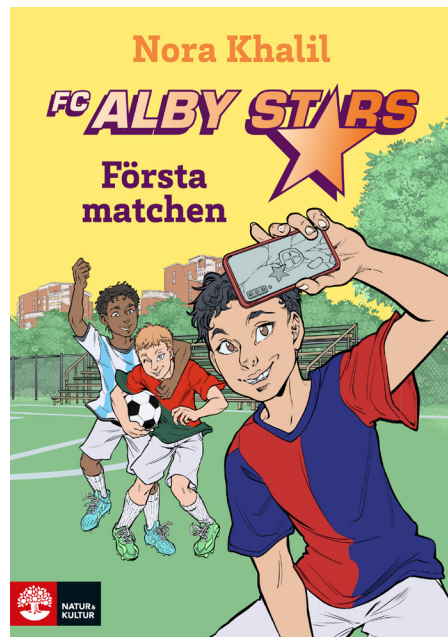
I boken är det Ilyas som berättar. Det är ur hans perspektiv som läsaren får ta del av berättelsen. Välj ut en situation i boken och låt någon annan av personerna, till exempel Zaki, Hamid, Liyana eller Jakob berätta om det som händer. Beskriv hur din person upplever händelsen. Vilka tankar och känslor har din person om det som sker? På vilket sätt skiljer sig upplevelsen från hur Ilyas upplever den?

Designa FC Alby Stars matchställ

I boken fixar Zaki ett nytt matchställ med tröja, byxor och strumpor till laget. Tänk dig att du har fått i uppdrag att designa matchstället åt FC Alby Stars. Vilka färger ska laget ha? Ska de vara enfärgade, randiga eller ha några andra mönster? Hur ska klubbmärket se ut? Vilka andra symboler ska finnas på matchstället? Rita och måla. Skriv sedan en förklaring till varför du har valt just dessa färger, mönster och symboler.

Har alla samma förutsättningar att lyckas?

Ilyas lärare Sumaya gav klassen en skrivuppgift. De skulle svara på frågan ”Har alla samma förutsättningar att lyckas”? På sidan 70–71 i kapitel 17 kan du läsa vad Ilyas skrev som svar på frågan. Vad skulle du svara om du fick fundera över samma fråga? Skriv ett eget svar. Ta gärna exempel från ditt eget liv eller från situationer och händelser som du har varit med om eller läst och hört om. Din text behöver inte handla om fotboll.

Första matchen är skriven av Nora Khalil.

Läs mer på nok.se